

กฎหมายการลงทุนฉบับใหม่ของกัมพูชา...เพิ่มแม่เหล็กดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ

รัฐบาลกัมพูชาประกาศใช้กฎหมายการลงทุนฉบับใหม่เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2564 โดยมุ่งหวังให้เป็นกลไกในการเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการลงทุนเพื่อเป็นแม่เหล็กดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) เข้าประเทศเพิ่มขึ้นท่ามกลางกระแสเศรษฐกิจและการลงทุนโลกที่กำลังฟื้นตัวจากวิกฤต COVID-19 เช่นเดียวกับเศรษฐกิจกัมพูชาที่มีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างแข็งแกร่ง สอดคล้องกับที่ IMF คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจกัมพูชาจะขยายตัวได้เฉลี่ยกว่า 6% ต่อปี ในช่วงปี 2565-2569 จากที่ขยายตัวราว 1.9% ในปี 2564 จึงนับเป็นโอกาสที่ดีของผู้ประกอบการไทยที่สนใจขยายการลงทุนไปกัมพูชาในการทำความเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายการลงทุนฉบับใหม่เพื่อให้การลงทุนเป็นไปอย่างราบรื่นและสามารถใช้สิทธิประโยชน์จากกฎหมายฉบับใหม่ได้อย่างเต็มที่

กฎหมายการลงทุนฉบับใหม่...เอื้อประโยชน์แก่นักลงทุนมากขึ้น

กฎหมายการลงทุนฉบับใหม่มุ่งตอบโจทย์การเสริมสร้างบรรยากาศการลงทุนและดึงดูด FDI ให้เพิ่มขึ้น ด้วยการลดระยะเวลาในการขออนุมัติส่งเสริมการลงทุน ตลอดจนการให้สิทธิประโยชน์ที่มากขึ้นสำหรับโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน โดยมีรายละเอียดที่น่าสนใจ ดังนี้

ลดขั้นตอนและเวลาการอนุมัติส่งเสริมการลงทุน

- **กฎหมายใหม่** : กำหนดให้ Council for the Development of Cambodia* (CDC) ออกใบรับรองการจดทะเบียน (Registration Certificate : RC) เพียงครั้งเดียว โดย CDC จะพิจารณาอนุมัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและออกใบอนุญาตต่างๆ แก่โครงการลงทุนให้แล้วเสร็จภายใน 20 วันทำการ นอกจากนี้ ยังอนุญาตให้นักลงทุนยื่นใบแจ้งความประสงค์ขออนุมัติส่งเสริมการลงทุนเบื้องต้นทางออนไลน์ได้
- **กฎหมายเดิม** : กำหนดให้ CDC ออกใบรับรองการจดทะเบียนที่มีเงื่อนไข (Conditional Registration Certificate : CRC) สำหรับข้อเสนอโครงการลงทุนที่ผ่านการเห็นชอบเบื้องต้น หลังจากนั้น CDC จะ ออกใบรับรองการจดทะเบียนขั้นสุดท้าย (Final Registration Certificate : FRC) เมื่อ CDC และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาอนุญาตและออกใบอนุญาตต่างๆ ให้แก่โครงการลงทุน โดยกำหนดให้การพิจารณาทั้งหมดต้องแล้วเสร็จภายใน 31 วันทำการ

*CDC เป็นหน่วยงานภาครัฐของกัมพูชามีหน้าที่พิจารณาและอนุมัติโครงการที่ได้รับส่งเสริมการลงทุนในกัมพูชาคล้ายกับ BOI ของไทย

เพิ่มสิทธิประโยชน์ทางภาษีด้านการลงทุน

กฎหมายใหม่กำหนดสิทธิประโยชน์ทางภาษีด้านการลงทุนแก่โครงการที่ได้รับอนุมัติส่งเสริมการลงทุน (Qualified Investment Projects : QIPs) ดังนี้

- 1) **Basic Incentive** : สิทธิประโยชน์ทางภาษีพื้นฐานที่โครงการ QIPs จะได้รับ โดยสามารถเลือกรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่สำคัญได้จาก 2 ทางเลือก ดังนี้

ทางเลือกที่ 1

- **ยกเว้นภาษีกำไร (Profit Tax) เป็นเวลา 3-9 ปี** โดยช่วงเวลาที่ได้รับการได้รับสิทธิประโยชน์ขึ้นอยู่กับประเภทกิจการ จำนวนเงินลงทุน รวมถึงระยะเวลาที่ธุรกิจเริ่มมีกำไร
- **เสียภาษีกำไรในอัตราลดหย่อนอีก 6 ปี** ภายหลังสิ้นสุดระยะเวลายกเว้นภาษีกำไร โดยจะเสียภาษีกำไร 25% ของอัตราปกติในช่วง 2 ปีแรก เสียภาษีกำไร 50% ของอัตราปกติในช่วง 2 ปีถัดมา และเสียภาษีกำไร 75% ของอัตราปกติในช่วง 2 ปีสุดท้าย

ทางเลือกที่ 2

- หักค่าเสื่อมราคาในอัตรา 40% ของมูลค่าทรัพย์สินที่ใช้ประกอบการในปีแรก ครอบคลุมอาคาร โรงงาน เครื่องจักรและอุปกรณ์ต่างๆ
- หักลดหย่อนภาษีในอัตราสูงสุด 200% เป็นเวลา 3-9 ปี สำหรับรายการค่าใช้จ่าย เฉพาะประเภท โดยจะมีการออกกฎหมายลูกเพื่อกำหนดรายละเอียดของประเภท ค่าใช้จ่าย อัตราลดหย่อน และจำนวนปีที่ลดหย่อนเพิ่มเติมในระยะถัดไป

2) **Additional Incentive** : สิทธิประโยชน์เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการใช้ปัจจัยการผลิตและวัตถุดิบในประเทศ การส่งเสริม R&D การพัฒนาขีดความสามารถของแรงงาน และการส่งเสริมสวัสดิภาพของแรงงาน ดังนี้

- ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งปกติเรียกเก็บในอัตรา 10% สำหรับการซื้อปัจจัยการผลิตและวัตถุดิบในประเทศ ตามประเภทที่กำหนด โดยจะมีการออกระเบียบเพิ่มเติมเพื่อกำหนดประเภทปัจจัยการผลิตที่ได้รับยกเว้นในระยะถัดไป
- หักลดหย่อนภาษีพิเศษ 150% สำหรับค่าใช้จ่ายในด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D) และนวัตกรรม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยการฝึกอบรมทักษะวิชาชีพแก่แรงงาน การยกระดับเครื่องจักรเพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิต และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่มีส่วนส่งเสริมสวัสดิภาพแรงงาน อาทิ การก่อสร้างหอพัก และโรงอาหาร เป็นต้น

3) **Special Incentive** : สิทธิประโยชน์พิเศษสำหรับโครงการลงทุนที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยจะมีการกำหนดรายละเอียดประเภทของโครงการและสิทธิประโยชน์เฉพาะสำหรับโครงการดังกล่าวในกฎหมายลูกในระยะถัดไป

เปรียบเทียบสิทธิประโยชน์ทางภาษีด้านการลงทุนที่สำคัญ

กฎหมายเดิม	กฎหมายใหม่
เลือกสิทธิประโยชน์ระหว่าง 1) ยกเว้นภาษีกำไร ✓ ยกเว้นภาษีกำไรเป็นเวลา 3-9 ปี 2) การหักค่าเสื่อมและหักลดหย่อน ✓ หักค่าเสื่อมราคาในอัตรา 40%	Basic Incentive ทางเลือกที่ 1 ✓ ยกเว้นภาษีกำไรเป็นเวลา 3-9 ปี + เสียภาษีกำไรในอัตราลดหย่อนอีก 6 ปี Basic Incentive ทางเลือกที่ 2 ✓ หักค่าเสื่อมราคาในอัตรา 40% + หักลดหย่อนภาษีในอัตราสูงสุด 200% เป็นเวลา 3-9 ปี* Additional Incentive + ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม* + หักลดหย่อนภาษีพิเศษ 150%* Special Incentive + อยู่ระหว่างกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติม หมายเหตุ : * เฉพาะค่าใช้จ่าย/ปัจจัยการผลิตประเภทที่กำหนด

เพิ่มสาขาธุรกิจ/อุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

กฎหมายใหม่เพิ่มสาขาธุรกิจ/อุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเพื่อให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของเทรนด์โลกและนโยบายสนับสนุน SMEs ของรัฐบาล ได้แก่ ธุรกิจพลังงานสะอาดและโครงการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการลดภาวะโลกร้อน อุตสาหกรรมดิจิทัล ตลอดจนโครงการลงทุนที่มีส่วนสนับสนุนการเติบโตและพัฒนาธุรกิจ SMEs และโครงการลงทุนที่มีส่วนสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมด้วยการใช้นวัตกรรมและ R&D เป็นต้น ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก

กฎหมายฉบับเดิมที่เน้นการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมพื้นฐานของกัมพูชา ได้แก่ เกษตรกรรม อุตสาหกรรมเกษตร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก

เพิ่มหลักประกันและการคุ้มครองการลงทุน

กฎหมายใหม่กำหนดให้มีการชดเชยตามกฎหมายและการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มเติมจากข้อบทของกฎหมายเดิม เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน ดังนี้

- ✓ ได้รับการชดเชยตามกฎหมาย หากโครงการลงทุนได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากเหตุก่อความไม่สงบ (Civil Disturbance) ความขัดแย้งทางการทหาร และการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน
- ✓ นักลงทุนทุกสัญชาติจะได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกับนักลงทุนท้องถิ่น ยกเว้นข้อกำหนดเรื่องการถือครองที่ดิน*
- ✓ ไม่มีการโอนกิจการและทรัพย์สินมาเป็นของรัฐ (Nationalization)
- ✓ ไม่มีการควบคุมการกำหนดราคาสินค้าและบริการของ QIPs
- ✓ ไม่มีการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและไม่มีการควบคุมการโอนเงินออกนอกประเทศ
- ✓ ให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาภายใต้กฎหมายของกัมพูชา

* นักลงทุนต่างชาติและนิติบุคคลต่างชาติไม่มีสิทธิ์ถือครองที่ดินในกัมพูชา แต่สามารถทำสัญญาเช่าเพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินได้สูงสุด 50 ปี และต่ออายุได้อีก 50 ปี

กฎหมายการลงทุนใหม่ ... ส่งผลบวกต่อภาคอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจกัมพูชา

การประกาศใช้กฎหมายการลงทุนฉบับใหม่จะส่งผลบวกต่อทิศทางการลงทุน ภาคอุตสาหกรรม และเศรษฐกิจของกัมพูชาอย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งเป็นจังหวะที่ดีสำหรับผู้ประกอบการไทยในการใช้โอกาสนี้ขยายธุรกิจไปกัมพูชา

- **FDI มีแนวโน้มฟื้นตัวและจะกลับมาเป็นหนึ่งในเครื่องยนต์สำคัญที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจกัมพูชา** หลังจากที่ FDI ของกัมพูชาหดตัวราว 1% ในปี 2563 เทียบกับที่ขยายตัวได้ราว 12% ในปี 2562 โดยสาเหตุหลักมาจากผลกระทบของ COVID-19 ซึ่งคาดว่ากฎหมายใหม่จะช่วยดึงดูด FDI (มีสัดส่วนราว 13% ของ GDP ในช่วงก่อนเกิดวิกฤต COVID-19) ผ่านการให้สิทธิประโยชน์การลงทุนที่เพิ่มขึ้น ตลอดจนการให้ความคุ้มครองด้านการลงทุนที่ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งจะช่วยตอกย้ำความเชื่อมั่นแก่นักลงทุนต่างชาติในการขยายฐานการลงทุนมายังกัมพูชา
- **จุดประกายความหวังในการเพิ่มขีดความสามารถของภาคอุตสาหกรรม** กฎหมายใหม่ให้สิทธิประโยชน์ในการส่งเสริมการลงทุนด้านนวัตกรรมและ R&D ตลอดจนอุตสาหกรรมใหม่ๆ รวมถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยมุ่งหวังที่จะเพิ่มขีดความสามารถและสร้างความหลากหลาย (Diversify) ให้แก่ภาคอุตสาหกรรมของกัมพูชา จากเดิมที่สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเป็นเพียงเสาหลักเดียวในภาคอุตสาหกรรมและมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจกัมพูชาในช่วงที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันอุตสาหกรรมดังกล่าวได้รับผลกระทบจากการถูกตัดสิทธิ EBA** บางส่วนจาก EU และยังมีความเสี่ยงที่จะถูกตัดสิทธิเพิ่มเติมในระยะข้างหน้า

** สิทธิพิเศษทางภาษีที่ EU ให้กับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Least Developed Country) ซึ่งรวมถึงกัมพูชา ทำให้กัมพูชาส่งออกไป EU ได้โดยไม่เสียภาษีและไม่มีโควตา ยกเว้นสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธยุทโธปกรณ์

การประกาศใช้กฎหมายการลงทุนฉบับใหม่นับเป็นการเสริมสร้างบรรยากาศการลงทุนให้ดียิ่งขึ้น และถือเป็นจังหวะที่ดีสำหรับผู้ประกอบการที่กำลังเตรียมพร้อมขยายการลงทุนไปกัมพูชา โดยเฉพาะการใช้กัมพูชาเป็นฐานการผลิตเพื่อส่งออกในอุตสาหกรรมที่ผู้ประกอบการไทยมีความเชี่ยวชาญ อาทิ เกษตรแปรรูป อาหารแปรรูป อิเล็กทรอนิกส์ และพลังงานทดแทน เมื่อประกอบกับนโยบายเร่งจัดทำ FTA เพื่อเปิดตลาดใหม่ของกัมพูชาก็จะช่วยสนับสนุนศักยภาพในการเป็นฐานการผลิตเพื่อส่งออกของกัมพูชา นอกจากนี้ ผู้ประกอบการไทยยังมีโอกาสขยายการลงทุนเพื่อรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจและความต้องการสินค้าและบริการในกัมพูชาที่กำลังเติบโต อาทิ ก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ และโลจิสติกส์ เป็นต้น